

prohlubuje. Komunikujte s věřiteli a hledejte řešení své situace. Především nezvyšujte své dluhy, abyste uhradil/a dluhy současně. Omezte výdaje a zkuste si najít další výdělečnou činnost (odpolední, víkendovou aj.).

Jste v dluhové pasti

Pokud Vám vznikají nové dluhy, abyste zaplatil/a dluhy předchozí, začněte svou situaci okamžitě řešit. Své dluhy konsolidujte – zjistěte si, kolik a komu dlužíte, již si nepůjčujte a soustřeďte se na splácení dluhů. Snižte na minimum nepotřebné výdaje (poplatky za telefon, TV, internet aj.) a najděte si po dobu předlužení další zaměstnání. Pokud je Vaše dluhová situace nezvládnutelná a kritická, lze vyhlásit za určitých podmínek tzv. osobní bankrot, který Vám pomůže se jednou pro vždy dluhů zbavit. Osobní bankrot je však krajním řešením – musíte být ochotný/á žít pět let při životním minimu a veškeré příjmy (včetně mimořádných příjmů – prémie, dědictví, prodej majetku apod.) poskytnout na uhrazení dluhů. Na podmínky vyhlášení osobního bankrotu se ptejte v občanských poradnách, jejichž seznam najdete na www.obcanskeporadny.cz

Kvalitní informace z oblasti dluhové problematiky Vám poskytnou občanské poradny v **Bohumíně, Brně** (v ulici Anenská), **Českých Budějovicích, Jihlavě, Karvině, Liberci, Mostě, Nymburce, Ostravě, Pardubicích, Praze 1, Praze 2, Praze 3, Praze 12, Rokycanech, Rumburku, Rychnově nad Kněžnou, Šumperku, Třebíči a Valašském Meziříčí.**

Kontakty na tyto poradny naleznete na webových stránkách

<http://dluhy.obcanskeporadny.cz>

nebo

www.obcanskeporadny.cz

Občanské poradenství specializované na dluhovou problematiku je podporováno ČSOB a.s. a Era Poštovní spořitelnou.

Projekt „Dluhové poradenství“ realizuje Asociace občanských poraden.

Vzdělávací a komunitní centrum Integra Vsetín
Jiráskova 419, 755 01 VSETÍN
Tel.: 571 410 231; 774 262 243

Nespadněte do dluhové pasti

Co byste měli vědět, než se zadlužíte a co dělat, když už dluh máte

Nejdříve si zadlužení rozmyslete

Nezadlužujte se kvůli věcem, které nepotřebujete. Pokud nelze Vaši situaci zvládnout jinak, zadlužte se pouze na nezbytně nutnou částku – čím méně si půjčíte, tím dříve dluh splatíte a ušetříte. Zadlužte se pouze na to, co opravdu nutně potřebujete a co má trvalou nebo dlouhodobou hodnotu.

Kde se zeptat na půjčku

Nejdříve se zeptejte ve svém blízkém okolí, zda by Vám někdo nepůjčil bezúročně. Poté nejdostupnější půjčku získáte v bance nebo pomocí tzv. rychlých půjček, které neposkytují banky, ale společnosti specializované na půjčování peněz. V bance zpravidla trvá vyřízení půjčky déle a je složitější, ale celkový dluh i s úroky je nižší. Trpělivost a rozvaha Vám tak ušetří nemalé peníze. Rychlé půjčky jsou sice dostupnější, často nemusíte mít ani potvrzení od zaměstnavatele, potvrzení o příjmech a peníze získáte dříve. Téměř vždy však budete muset platit vyšší úroky a navíc Vám tito věřitelé často půjčí, aniž by si sami byli jistí, zda půjčku dokážete splatit.

Když žádáte o půjčku

Základní údaj pro porovnání půjčky je RPSN (roční procentuální sazba nákladů). Čím vyšší RPSN, tím zaplatíte vyšší úrok. Pokud je v letáku či v reklamě uvedeno např. od 9 %, jedná se o půjčení peněz za určitých podmí-

nek, které Vám nemusí vyhovovat. Zjistěte si všechny náklady na půjčku – poplatek za půjčku, první a poslední splátku, nutnost pojištění, vedení úvěrového účtu a ostatní platby spojené s půjčkou. Nechte si vypsát, co vše budete muset zaplatit a částku sečtěte. Takto postupujte u více poskytovatelů půjček. Ptejte se na rizika a sankce a nestyďte se půjčku nepodepsat – když se Vám podmínky nelíbí. Pokud nakonec lepší podmínky nenajdete, dosavadní banka/společnost s Vámi smlouvu jistě podepíše i později.

Nejdůležitější informace nejsou často ve smlouvě, ale ve smluvních podmínkách – proto si je vždy vyžádejte.

Kdy smlouvu o půjčce / úvěru nepodepsat

Pokud máte spočítáno, že Vás půjčka zatíží tak, že ji nebudete moci splácet nebo kvůli půjčce přestanete splácet jiné dluhy či hradit náklady na bydlení a dopravu do zaměstnání. Nepodepisujte, pokud jste smlouvu nečetl/a, neviděl/a jste smluvní podmínky, smlouva je psána drobným písmem, nerozumíte cizím slovům nebo pokud je podmínkou vyplnění prázdné směnky. Pokud podepisujete souhlas k inkasu z Vašeho běžného účtu, ujistěte se, že zní jen na částku pravidelné splátky. Nezadlužujte se, pokud již ručíte za půjčku někomu, jehož finanční situaci neznáte. Taktéž se nezadlužujte, pokud máte výdaje (například výživné), které nelze odložit na dobu po splá-

cení půjčky. Zjistěte si sankce za opožděné splátky. Nikdy nepoužívejte neplatné nebo falšované doklady a potvrzení. Neplatný je i doklad, který byl nahlášený jako ztracený.

Kdy smlouvu o půjčce / úvěru podepsat

Pokud máte zjištěny podmínky půjčky u více poskytovatelů, četl/a jste smlouvu i smluvní podmínky, kterým rozumíte a jste zajištěn/a proti neočekávaným výdajům.

Když už dlužíte

Pečlivě hlídejte splátkový kalendář (důležité je datum přijetí platby, ne odeslání), veškerá potvrzení o splátkách, veškeré doklady a korespondenci si schovávejte. Pokud to není nezbytně nutné, nemějte více dluhů a nebudte ručitelem dalších půjček. Pokud se obáváte, že nebudete moci uhradit jakýkoliv výdaj během Vašich splátek, okamžitě se obraťte na příslušného věřitele (popř. pronajímatele apod.) a domluvte si s ním řešení. Pokud je ujistíte, že chcete dluhy splácet, je snazší se dohodnout na případném řešení. Pokud měníte telefonní číslo nebo adresu, nezapomeňte na to věřitele upozornit.

Když máte problém se splácením dluhů

Nečekejte, že se situace vyřeší sama, naopak: neřešením dluhové situace se problém jen